

- Arbeðið gongur sum tað skal

Búskaparbólkurin, sum landsstýrið setti í sambandi við fullveldismálið, hevur nú arbeitt í eina tíð og Reidar Nónfjall væntar ikki at teir fáa trupulleikar at gerast lidnir til tíðina

SVEINUR TRONDARSON

Tað var ein ógiligur arbeidssetningur, sum lá á borðinum tá búskaparbólkurin, sum landsstýrið setti í desember mánaði. Ikki so langur í orðum, men kortini sera víttfevnandi. Landsstýrið vildi hava eina rúgvu av útgreiningum og metingum, um heildarveitingina, um framtíðar inntøkomuleikar og eisini um framtíðar figgarlógir.

Men hvussu sær so út nú, góðar trigger mánaðir eftir at bólkurin er farin til verka. Vit hava biðið Reidar Nónfjall um at greiða okkum eitt sindur frá arbeiðinum.

Reidar Nónfjall sigur, at arbeidið gongur, sum tað skal. Hann væntar ikki, at nevndin fer at fáa nakrar trupulleikar yvirhøvur við at verða liðug til tíðina. Og tíðarfreistin er sambært tíðindaskrivinum, sum land-

stýrið sendi út á sinni, 10. juni í ár.

Slitið sundur og sett saman

Reidar Nónfjall greiðir frá, at tað fyrsta bólkurin gjørdi var at finna út av hvat tað var, sum landsstýrið bað um.

– Tí brúktu vit ta fyrstu tíðina til at slíta arbeidssetningin sundur og seta hann soleiðis saman aftur, at vit fingi ein arbeidssetning, sum tað bar til at arbeiða við, og sum samstundis dekkar tey okini, sum landsstýrið hevur biðið okkum kanna.

– Úrslitið, sum vit komu til var, at vit hava gjørt ein arbeidssetning, sum er í tveimum. Tan eini parturin hyggur at teimum stuttsíkt-aðu árinum, meðan hin hyggur at teimum langsíkt-aðu árinum, har hugt verður at hvussu Føroyar

kunnu fáa ein sjálvberandi búskap - við ella uttan fullveldið.

Og hevur landsstýrismaðurin góðtikið, at tit hava sett arbeidssetningin saman á henda hátt?

– Vit hava sagt honum frá, hvussu vit ætla at fara fram, og vit hava einki hoyrt aftur frá honum, tí ganga vit út frá, at hann hevur góðtikið tað.

Arbeiða í bólkum

Tá tað innleiðandi arbeiðið var gjørt, var so farið undir ta veruliga arbeiðið, sum er at greina og lýsa búskaparliga avleiðingarnar m. a. av at heildarveitingin skal burtur.

Í hesum sambandi skulu nógv upplýsingar fáast til vega, og tað er hetta, sum búskaparbólkurin er í holt við í løtuni, sigur Reidar Nónfjall.

– Og fyri at gera arbeids-

Reidar Nónfjall, formaður í búskaparbólknum sigur, at arbeidið hjá bólknum gongur sum ætlað. – Vit hava avmarkað arbeidssetningin, og eru nú í gongd við útgreiningararbeidið, sigur hann

(savnsmynd)

gongdina lættari, so arbeida vit í bólkum. Vit hava bytt arbeiðini sundur, soleiðis at øll ikki eru við í øllum. Og tá viðgerðin er liðug, so verður alt kókað saman í

eina frágreiðing, sigur Reidar Nónfjall.

Hann leggur dent á, at henda frágreiðing skal kunna lesast, og skjiljast, av øllum. Bæði politikarum,

sum hava biðið um arbeiði, men eisini av tí meiniga manninum, sum í grundini er tann, sum skal taka støðu til upplýsingarnar, sigur Reidar Nónfjall at enda.

- Ikki so einfalt, sum fólk hava hildið

Arbeidið hjá teimum ymsu bólkunum hevur avdúkað, at samspælið millum danir og føroyingar ikki altíð virkar, sum heimastýrslógin hevði ætlað tað, sigur Bergur Berg, fulltrúi í fullveldismálum

SVEINUR TRONDARSON

Sum nevnt aðrastaðni, so eru arbeidsbólkarnir, sum eru settir av landsstýrinum í gongd við eitt drúgvfært útgreiningararbeidið. Uppleggið frá landsstýrinum sigur, at alt útgreiningararbeidið skal savnast í eina sokallaða »hvítbók«, sum skal latast politikarum.

Vit hava vent okkum til Berg Berg og biðið um eina stutta ávegisfrágreiðing um hvussu arbeiði hjá teimum ymsu bólkunum gongur.

– Eg haldi at tað gongur so noknunda beint eftir ætlan. Onkur bólkur er eitt sindur frammanfyri tíðarættanina, meðan onkur ann-

ar er eitt sindur aftanfyri tíðarættanina. Men alt í alt, so verður tíðarættanin hildin, sigur Bergur Berg. Bergur viðgongur, at arbeidssetningarnir hjá bólkunum vóru stórir og ógvusligir, men hann sigur samstundis, at slíkt er neyðugt at gera.

– Tað er ongantíð gjørd ein allýsing av okkara egnu víðurskiptum, og tí kemur nógv fram, sum kanska ikki øll vóru greidd um, sigur hann.

Bergur Berg vísir á, at tað eru ymisk oki, sum føroyingar ikki hava yvirtikið, og tí í grundini heldur ikki hava lóggevingarættið á, sum vit kortini stýra, sum vóru tey

yvirkirin.

– Eitt dømi eru uppboðssolurnar. Føroyingar hava ikki yvirtikið oki, sum hevur við uppboðssolurnar at gera, men kortini lóggeva vit á hesum oki. Tað merkir so í grundini eisini, at danir í grundini gott kunnu biðja okkum avtaka lógirnar, um tað er tað teir ynskja.

Hann leggur afturat, at stóðan er tann sama viðtjvandi navnaloggávu. Her var tó ein fyrispurningur sendur lógmaláráðnum í Keypmannahavn, sum einki hevði fmóti, at føroyingar sjálvir gjørdi eina lógávu, uttan at vit yvirtóku tað oki.

– Men hetta vísir bara, at heimastýrslógin virkar

ikk, sum upprunliga ætlanin var, sigur Bergur Berg.

Minni parturin er eftir
Annars vísir Bergur Berg á, at tað bara er tann biligasti, ella biligari, parturin av yvirkunum, sum er eftir. Hann nevnr umsitingina av kirkjuni og umsitingina av lögregluni, sum dømi um tveir »klumpar«, sum eru eftir.

– Vit hava til dømis yvirkikið umsitingina av almanna- og heilsumálum og tað er ein tungur partur, men vit hava ikki yvirtikið eitt nú privatrætt, sum ikki er so kostnaðarmikil. Men tað er á slíkum økjum, at ivamálini eru, tí at vit lóggeva

upplýsing, ið m.a. hann sjálvur hevur skrivað.

Høgni Hoydal sigur, at teir eru í ferð við at fyrirreika, hvussu man skal skipa tað upplýsandi arbeiðið, tá nevndirnar eru liðnar við sítt arbeiði.

– Vit mugu ansa eftir, at tað ikki verður ein ov politisk litad kunning, men, sum tekur atliti til, at tað er ein andstøða osv. Tá tað kemur fram til fólkaatkvøðuna, so mugu andstøða og møguligar fylkingar, sum verða fyrir og fmóti, hava møguleika fyrir at upplýsa líka væl sum teir politisku flokkarnir.

Arbeidið í útgreiningarbólknum gongur noknunda beint eftir ætlan, sigur Bergur Berg, fulltrúi

á økjum, sum í grundini ikki eru »okkara mál«, sigur Bergur Berg.

Kjakast á betri grundarlag

Fullveldismálið hevur, sum flestum kunnugt, longu verið orsök til fleiri kjaksendingar í bæði útvarpinum og sjónvarpinum. Og tað kann neyvan undra, at andstøðuflokkarnir ikki eru samdir við samgonguflokkarnar á júst økinum.

Men samstundis tykist tað, sum um politikararnir ikki tosa um sama mál, tá teir kjakast um fullveldis-spurningin. Heldur Bergur Berg, at hetta fer at broytast tá kanningararbeidið er liðugt, og »hvítbókin« er lögð fram?

– Ja, eg vænti, at kjakið fer at verða meira konkret tá úrslitini fyriliggja. Tað er altíð torført, tá ein kjakast uttan at hava tær neyðugu upplýsingarnar á borðinum. Men tað merkir ikki, at

flokkarnir við eitt eru samdir, tá kanningararbeidið er liðugt. Flokkarnir hava ymsar uppfatanir av ymsu málunum, og tað kemur eisini at merkja kjaki aftaná, at kanningararbeidið er liðugt.

– Munurin er bara, at tá verður kjakast út frá fraktiskum upplýsingum, sigur Bergur Berg.

Kunningarfundur

Annars sigur Bergur Berg at landsstýrið ætlar sær at kalla fjølmiðlarnar inn til ein kunnandi fund ein av fyrstu døgnum.

– Har ætla vit at siga frá arbeids-gongdini og eitt sindur um hvussu langt arbeiðið er komið. Tað ber tó illa til at fara út í æsir, men tað kann takast sum eitt slag av ávegisgreining, sigur Bergur Berg.

Hann er ikki heilt vísir í nær fundurin verður, men seinast í hesi, ella fyrst í næstu viku.

Høgni Hoydal um fullveldisgongdina:

Vil fegin upplýsa meira

Orðini hjá formanninum í tingbólki sjálvsstýris-floksins í Sosialinum herfyri, um at tað verður ov lítið gjørt frá landsstýrisins síðu at kunna um gongdina í fullveldis-arbeiðinum hava fingið landsstýrismannin í sjálvsstýrismálum at bjóða sær til at kalla inn til tíðindafund um hetta stóra mál, um fjølmiðlarnir eru á hugaðir í tí.

Høgni Hoydal veit ikki, um tað ber til at kunna á-

vegis um úrslitið av arbeiðinum, soleiðis sum Sámál Petur í Grund setti fram ynski um í samrøðuni við Sosialin.

–Men eg fari at taka hetta málið upp við nevndirnar, og havi einki fmóti at kalla til tíðindafund, um fjølmiðlarnir ynskja tað. Hin parturin er at kunna lögtingið og samgonguna, og tað arbeiði heldur fram.

Hann tekur annars undir við Sámál Petur í Grund um, at tað krevst ein m-ð-

vísur kunningarpolitikkur, um ein skal halda tingini atskild, soleiðis at ikki alt bara verður politisk róp úr tveimum grøvum.

Høgni Hoydal sigur, at ætlanin er at fara undir eitt m-ðvíst kunningararbeidi, men ætlanin var ikki at byrja við henni fyrr enn nevndirnar eru komnar við-ari við sínum arbeiði.

– Men um tørvur er at kunna longu nú, hvussu sjálvsstýrisarbeiðið er fyriskipað, so vilja vit tað fegnir.

Landsstýrismaðurin hevur onga víðmerking til, um tað er kunnad nokk um fullveldisætlaninar. Tað, sum mest hevur verið frammi higartil, hevur verið politisk